

Passend onderwijs

Ondanks ernstige hoofdpijn je schooldiploma halen

Laura de Brok heeft elke dag hoofdpijn, al tien jaar lang. Toch is het haar gelukt om zonder zittenblijven in één keer haar havo-diploma te halen. Helemaal vanzelf ging dat natuurlijk niet. Laura had geluk: haar mentor nam haar serieus en kwam voor haar op. Barbara Warnar sprak met haar en met Wouter van Helden. Hij begeleidt scholen en zorgleerlingen* (zoals Laura) bij het zoeken van oplossingen (woorden met * zie kader aan het slot).

Barbara Warnar

Achter hun broek

Laura: 'In de onderbouw van de Havo miste ik steeds meer lessen. Dan belde mijn moeder na een tijdje met school, want we hoorden maar niets. De school werkte niet echt mee bij het vinden van een oplossing.' In de bovenbouw had Laura meer geluk. 'Mijn mentor was echt geweldig. Wij maakten de afspraak dat ik minder uren zou volgen, zodat ik zo min mogelijk hele schooldagen zou missen. Ook hoefde ik bepaalde vakken niet meer te volgen zoals gym. Mijn mentor zat andere leraren ook echt achter hun broek om me te helpen. Ik mocht bijvoorbeeld tijdens een les de klas uitlopen als het niet ging. Omdat ik hierdoor meer rust kreeg, ging het goed. Zonder mijn mentor had ik mijn diploma nooit gehaald. Achteraf beseft ik dat ik er best voor heb moeten vechten.'

Al blijf je uitleggen wat er met je aan de hand is, vervelende opmerkingen vermijd je niet altijd.

Onderhandelen

Volgens Wouter weten ouders en leerlingen vaak niet goed wat te doen als een school niet meewerkt. Terwijl hier zelfs regels* voor bestaan. Vooral in de bovenbouw, is het makkelijker voor een school om aanpassingen te doen, want dan is het examenprogramma (PTA*) afgebakend, waardoor heel overzichtelijk is wat je precies moet doen en je makkelijker met een school erover kunt onderhandelen. Alle aanpassingen moeten op papier worden gezet en worden aangemeld bij de examencommissie van de school. Laura: 'Ik hoefde geen gym en

CKV* te volgen en ik mocht minder boeken lezen voor de talen.'

Klasgenoten

Niet alle klasgenoten vonden het even tof dat Laura niet altijd aanwezig was. Laura: 'Als ik een bepaald vak niet hoefde te volgen of ik mocht het eerste uur thuisblijven, zeiden ze: "Zo, jij mag lekker uitslapen". Ik had gelukkig altijd een weerwoord: "Ik wil best met je ruilen, maar dan krijg je er wel elke dag hoofdpijn voor terug". Volgens Wouter is het heel belangrijk dat je je klas vertelt wat er met je aan de hand is. 'Vertel wat je hebt, wat de verschijnselen zijn en wat dit voor jouw schoolwerk betekent. Dit helpt echt met de acceptatie. Benadruk dat je niet alleen lessen moet missen, maar soms ook de leuke dingen.' Laura: 'Ik kon niet mee met een schoolreis in Havo 4. Toen zeiden mijn klasgenoten dat ik niet meewil-

Niet alle klasgenoten vonden het even tof dat Laura niet altijd aanwezig was

Een uitgebreid interview met Wouter van Helden (op foto) wordt door omstandigheden niet -zoals beloofd- in dit nummer gepubliceerd, maar in Hoofdzaken 2/2015

de omdat ik alleen in het Hilton wilde slapen en niet in een jeugdherberg. Dat was echt niet waar.'

Afspraken met school

Wouter geeft nog enkele voorbeelden van afspraken die je met jouw school kunt maken: 'Je kunt kiezen om in de laatste twee jaren je vakken op te splitsen, zodat je niet elke dag naar school hoeft te komen. Je doet dan bijvoorbeeld in Havo 4 een paar vakken, waar je dat jaar

Laura is er heel trots op dat zij haar eindexamen in één keer haalde.

ook alvast eindexamen in doet en een jaar later, doe je de andere vakken. Vooral bij het VMBO* kan het een probleem zijn als je met jongere leerlingen in de klas komt. Niet iedereen vindt dat even leuk.'

Examen op meer tijdvakken

Gebruik meer tijdvakken bij de landelijke examens. 'Spreek bijvoorbeeld af dat je in mei, bij de eerste ronde, drie vakken doet. Als de herexamens in juni zijn, doe je de rest. Als je een vak niet haalt, kun je nog in het derde tijdvak in augustus dat examen overdoen. Dat is alleen niet op je eigen school.'

VAVO*

'Ten slotte kun je er ook voor kiezen om bijvoorbeeld in drie vakken eindexamen op je eigen school te doen en de rest van de vakken een jaar later op de VAVO. Je oude school moet hier wel aan willen meewerken, want je blijft ingeschreven op die school en zij betalen ervoor. Willen ze dit niet, dan moet je zelf een hoop geld betalen.' Wouter: 'Er zijn dus veel manieren om je cijfers bij elkaar te sprokkelen en te slagen. Belangrijk is dat je in actie moet komen als het niet goed gaat, want als dat niet gebeurt, heb jij een probleem en de school ook.'

Repetities en schriftelijke overhoringen. Wat kan jouw school doen om je te helpen?

- Jou in een ander lokaal laten zitten, waar het rustiger is of er aangenamer licht is.
- Als je van lezen nog meer hoofdpijn krijgt: met spraak, bijvoorbeeld via de pc.
- De leerkracht leest de toets voor.
- Rustpauzes inlassen.
- Toets individueel afnemen in plaats van in de klas.
- Soms is het onnodig om bijvoorbeeld de verplichte tien toetsen te maken. Sommige zijn herhalingen en die zou je dus in overleg kunnen overslaan.

Tips tijdens het eindexamen

- Spreek af dat je meer pauzes mag nemen en eventueel langer doorwerkt.
- Zit ergens waar je je prettig voelt, bijvoorbeeld voorin de zaal, in plaats van middenin, waar er veel meer prikkels zijn.
- Spreek met school af dat je eerder dan andere leerlingen met een examen begint zodat je tussen twee examens op dezelfde dag een langere pauze hebt. Je moet dan wel afgezonderd zitten, zodat je geen contact hebt met medeleerlingen.
- Je kunt zelfs afspreken om thuis of in het ziekenhuis examens te maken.
- Wat niet kan is bijvoorbeeld op een andere dag je examens maken.

Advies voor ouders

- Communiceer met school.
- Geef aan dat je wilt meedenken.
- Raad de school aan om expertise te zoeken.

Advies voor leerlingen

- Zoek contact met een docent of mentor die met je wil meedenken en jou begrijpt.
- Laat vooral je goede kant zien. Meld je bijvoorbeeld tijdig af als je toch niet kunt komen.
- Ga zo vroeg mogelijk met school in gesprek over je eindexamen. Als je in je eindexamenklas zit, ben je eigenlijk al te laat om afspraken te maken.